

Månadshälsning april 2026

Ännu en månad har passerat och nu närmar vi oss sommaren med stormsteg. Vi längtar efter värmen och vi längtar efter ledighet. Det är mycket spännande som pågår i folkhögskolesverige; vad kommer att hända nu när alla remissvaren på de nya förslagen på statsbidragsvillkor är inskickade till Folkbildningsrådet? Kommer det något nytt efter folkbildningsutredningen? Hur kommer valrörelsen att bli? Men det som mest oroar är Ukrainakriget och Iran-kriget. Vad tar de vägen och hur påverkar det resten av världen och vad gör dessa konflikter med vår demokrati? Stora och viktiga frågor där folkhögskolorna är viktiga och där vi gör skillnad.

Vad jobbar OFI:s styrelse med och vad har hänt och gjorts sen sist?

Vi hade styrelsemöte den 2 april där vi i princip endast beslutade om OFI:s remissvar på förslag till nytt statsbidragssystem. Protokollen med tillhörande verksamhetsplan och budget för 2026 och OFI:s verksamhetsberättelse för 2025 finns att läsa på nedan länk. Där ligger även de reviderade stadgarna för föreningen med mera, gå gärna in och titta.

[Sveriges folkhögskolor - Offentligägda folkhögskolor](#)

Förslag på nya statsbidragsvillkor till folkhögskolorna

Nu har remisstiden löpt ut och Folkbildningsrådet har fått in cirka 140 remissvar från bland annat samtliga 18 regioner för regionernas 42 folkhögskolor. Om ni vill läsa RIO och OFI:s fullständiga remissvar kan ni klicka på länkarna nedan. Vi har även låtit Copilot göra en jämförelse mellan våra respektive svar och nedan ser ni en kort sammanfattning. Den fullständiga jämförelsen bifogar jag i detta mejl.

Sammanfattning av jämförelsen gjord med hjälp av Copilot

- OFI stödjer reformen och uppskattar dess ambitioner men vill ha förtydliganden och justeringar för genomförbarhet.
- RIO är kritisk till förslaget och anser att det saknar förankring, är överreglerat, och hotar folkhögskolans särart.
- OFI vill förbättra ett acceptabelt förslag medan RIO ifrågasätter hela ramverket och reformens logik.
- OFI:s språk är sakligt, förvaltningsnära och uttrycker vilja till dialog och samarbete med konkreta verksamhetsaspekter.
- RIO använder en principiell, ideologisk ton med fokus på risker och hot mot självförvaltning och bredare styrningsteoretiska resonemang.
- OFI påverkar inifrån med justeringar medan RIO varnar för strukturella konsekvenser och tar en kritisk ståndpunkt.
- OFI accepterar kvalitet som viktigt men oroar sig för ökade administrativa krav som kan påverka undervisningen negativt.
- RIO menar att kvalitet är komplex och svårsmått, och varnar för att styrning kan leda till likriktning och kvantifiering.
- OFI vill mildra effekterna av kvalitetsstyrning medan RIO ifrågasätter kvalitet som styrmedel i statsbidragssystemet.
- OFI varnar för kostsamma och tidskrävande dokumentations- och rapporteringskrav som kan påverka kärnverksamheten negativt.

- RIO betonar riskerna med ökad administration för små och idéburna skolor, inklusive centralisering och minskad mångfald.
- Båda organisationerna efterlyser tydligare konsekvensanalyser för att säkerställa praktisk genomförbarhet och rättvisa villkor.
- OFI stöder 50-procentsregeln när det gäller distanskurser men varnar för negativa effekter i glesbygdsområden och efterlyser flexibilitet och dispensmöjligheter.
- RIO motsätter sig regeln helt och menar att den hotar skolors existens och begränsar deltagarstyrda studielösningar, särskilt i glesbygden.
- OFI vill justera regeln medan RIO avvisar principen om begränsning av distansutbildning helt och hållet.
- När det gäller allmän kurs; OFI lyfter risk att deltagare med störst behov kan utestängas på grund av tidsgränser i utbildningen.
- RIO betonar att tidsbegränsningar påverkar jämlikhet och inkludering negativt, särskilt för svaga grupper.
- OFI fokuserar på genomförbarhet, medan RIO kopplar frågan till grundläggande värden som rättvisa och tillgänglighet.
- OFI framhäver vikten av tydlig ansvarsfördelning mellan regioner som huvudmän och skolor för effektiv styrning.
- Behovet av dialog mellan Folkbildningsrådet och huvudmän betonas särskilt kring bidragsfördelning och långsiktig planering.
- RIO betonar civilsamhällets mångfald och varnar för att vissa krav gynnar stora offentliga huvudmän över idéburna aktörer.
- OFI accepterar reformen med justeringar medan RIO vill ha ett gemensamt omtag på grund av styrningsrisker.

[Läs RIO:s remissvar \(pdf, öppnas i nytt fönster\)](#)

[Läs OFI:s remissvar \(pdf, öppnas i nytt fönster\)](#)

Organisationsöversynen

Den 28 april genomförde RIO, OFI och FSO en workshop tillsammans med Strategirådet som övergripande syftade till att tillvarata våra tankar kring hur olika organiseringsalternativ mer konkret skulle kunna se ut och vilka för- och nackdelar som finns. Under workshopen diskuterade vi också nästa steg i arbetet. Styrgruppen för organisationsöversynen kommer att ha ytterligare en workshop under ledning av Strategirådet förhoppningsvis innan sommaren.

Förutom dessa aktiviteter kommer Strategirådet att genomföra tio djupintervjuer med företrädare för medlemsskolor, regionala bildningsförbund samt representanter för FBR och SKR.

Synpunkter och frågor kring översynen tar vi emot i en gemensam e-postlåda. Adressen dit är: orgoversyn@sverigesfolkhogskolor.se

Vårändringsbudgeten

Inga förslag om höjda anslag till folkhögskolan kom i vårändringsbudgeten vilket både OFI och RIO har reagerat på. Arbetslösheten är fortsatt hög och det gäller särskilt för unga vuxna och utrikesfödda. Men regeringens vårändringsbudget innehåller inga förslag om fler studieplatser på folkhögskolorna. Därmed missar regeringen denna mandatperiods sista möjlighet att tillföra resurser till en framgångsrik utbildningsform. Folkbildningsrådet fick 2,5 miljoner för att administrera tidigare aviserat anslag till utbildning för personer med funktionsnedsättning och

språkstärkande insatser. Läs mer på nedan länk:

[Sveriges folkhögskolor - Inga förslag om höjda anslag till folkhögskolan i vårändringsbudgeten](#)

Statens demokrativillkor för folkbildningen

Från och med 13 januari 2026 gäller statens demokrativillkor också för statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund. Tidigare skrivningar om demokrati i Folkbildningsrådets egna villkor finns kvar och fungerar tillsammans med det nya demokrativillkoret.

Folkbildningsrådet har tagit fram en vägledning för det statliga demokrativillkoret. Syftet är att ge stöd till studieförbund och folkhögskolor i hur de kan säkerställa att deras verksamhet följer kraven samtidigt som man också kan fortsätta att utmana, uppmuntra och förändra.

Vägledningen finns för nedladdning på:

[fbr demokrativillkoret webb 260216.pdf](#)

Sveriges folkhögskolor bjöd in till två webinarier om de nya demokrativillkoren. På det första webinariet den 15 april gavs information om villkoren och på det andra den 29 april processades frågor som kommit in från folkhögskolorna. Båda spelades in och kan ses i efterhand. Klicka på nedan länk:

[Sveriges folkhögskolor - De nya demokrativillkoren: vad innebär de för folkhögskolorna?](#)

Kvalité på folkhögskola – hur gör vi det?

Den 16 april genomförde OFI och RIO en konferens för biträdande rektorer med tema och fokus på kvalité. Vi hade bjudit in Johanna Winblad och Peter Nilsson från Folkbildningsrådet om kvalité på folkhögskola utifrån beskrivningarna i villkorsförslagen och om utveckling av uppföljning med fokus mot ekonomi. Jonna Hamlin från hade ett pass om hur förverkligas ett kvalitetsledningssystem praktiskt på en folkhögskola? Det blev en väldigt bra dag som uppskattades mycket. Om ni önskar ta del av de PP:n som visades, hör av er till mig.

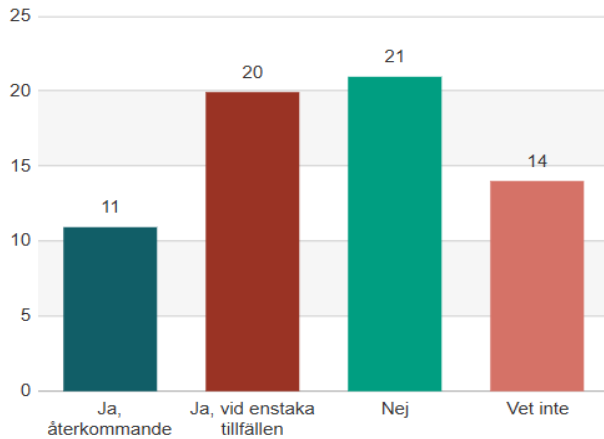
SKR:s möte med regionala kontaktpersoner för folkbildning 23 april

De flesta av landets 21 regioner var representerade och programmet var intressant där det också gavs möjlighet till diskussioner om Folkbildningens finansiering, vad är viktigast för regionerna för att få till en långsiktig finansiering av folkbildningen? Är beredskap en möjlighet till breddad finansiering?

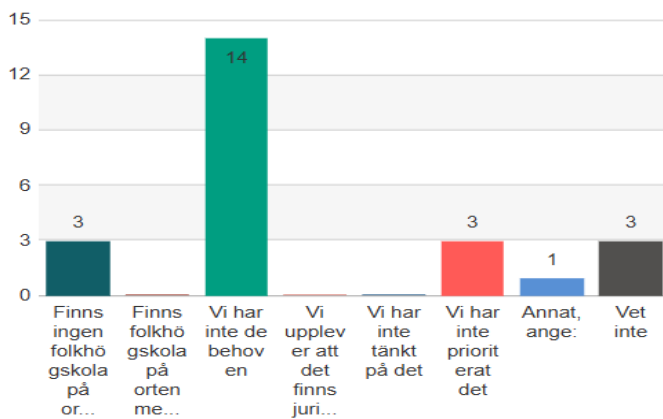
Kontakter mellan kommuner och folkhögskolor

SKR:s informerade också om sitt arbete med att följa upp ställningstagandet om folkbildning. Vi fick en presentation av resultat från enkäter om samverkan mellan kommuner och folkhögskolor som SKR har skickat ut till skolchefer på kommunerna och OFI och RIO har skickat ut till samtliga folkhögskolor. I båda dessa enkäter ställde vi sju frågor om samverkan. Jag bifogar SKR:s resultat i sin helhet men nedan ser ni resultatet på några av frågorna som ställdes. (66 svar på 104 utskickade enkäter). Bifogar även vår enkät till skolorna där vi fick in 84 svar. Denna är dock ännu inte bearbetad.

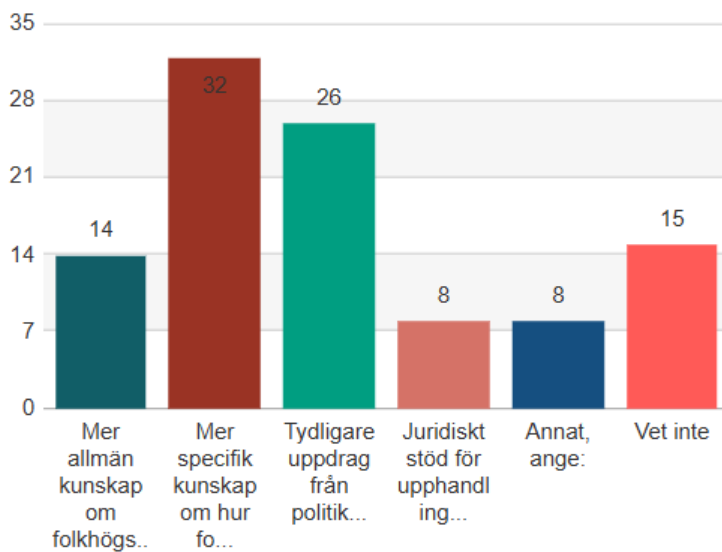
Har er kommun under perioden 2023–2025 haft någon annan form av samverkan med någon folkhögskola?

Varför har kommunen inte haft någon samverkan med någon folkhögskola? (Flera svarsalternativ kunde väljas)

Vad skulle kunna få er kommun att i högre grad anlita eller samverka med folkhögskolor?

SKR hade också bjudit in Anders Ahlström, Förvaltningschef och Victoria Heimersson, Verksamhetscontroller på Folkhögskoleförvaltningen Västra Götalandsregionen kring vad folkhögskolor kan erbjuda kommuner för uppfyllande av aktivitetskrav för försörjningsstöd. De informerade om projekt de tillsammans med kommunerna i VGR har drivit för individer som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden. I samband med denna presentation diskuterade vi vad folkhögskolorna kan göra i samband med att det från och med 1 juli införs ett aktivitetskrav för de som uppbär försörjningsstöd.

[Från bidrag till jobb - stöd för aktivitetskravsreformen - SKR](#)

[Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd - Regeringen.se](#)

Intressanta webinarier och fortbildningar som ni inte vill missa - sprid gärna till era lärare

Webbinarium 6 maj Folkbildningsrådet om folkhögskolans intyg

Folkbildningsrådet bjuder in till ett webbinarium om folkhögskolans intyg med fokus på behörighetsintygen och rapportering till Beda. Folkbildningsrådet går igenom när och hur de olika intygen ska användas och resonerar kring specialfall.

Webbinariet avslutas med en frågestund.

Målgrupp: Administratörer, Lärare, Rektorer, SYV

Tid: onsdag den 6 maj kl 14.30-16.00

Plats: Via Teams.

Anmälan: En inbjudan med anmälningslänk skickas ut till alla folkhögskolor.

Demokrati och AI – folkhögskolans roll i ett förändrat landskap - Fortbildning 1 okt.-31 maj

Demokrati och AI är en längre kurs för pedagoger på folkhögskola som vill stärka sina kunskaper inom medie- och informationskunnighet, AI och konflikthantering. Anmälan senast den 1 maj.

[Sveriges folkhögskolor - Demokrati och AI](#)

Sommarkurs i Skills - DBT i klassrummet 22–26 juni

Vill ni rusta era deltagare för livet? Vill ni ha en långsiktig och hållbar strategi för arbetet med psykisk ohälsa på er skola? Om svaret är ja så är ni välkomna till Öland i sommar!

Kursen vänder sig till kuratorer på folkhögskola och övrig skolpersonal. Efter genomförd utbildning kan ni hålla i Skills - grupper på er skola utifrån upplägget i boken "Skills - DBT i klassrummet". En skola kan anmäla flera personer till kursen då det är en fördel att fler i personalen kan färdigheterna. Kursen genomförs på Ölands folkhögskola 22–25 juni 2026. I utbildningen får du lära dig teorin bakom färdigheterna, vi kommer öva praktiskt och prata om implementering så att ni blir rustade i att starta upp på er skola.

Vid intresse och för mer information maila caroline.jv@olandsfolkhogskola.se

Viktiga nyheter och rapporter;

Varje vecka publiceras Veckans krönika på [Sveriges folkhögskolor - Nyheter](#). som **verkligen** är väl värda att läsa.

[Sveriges folkhögskolor - Krönika: När röster räknas](#)

[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Vi pratar ibland om tillit](#)

[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Arete som motkraft](#)

[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Är demokratin hotad?](#)

[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Motsvarandebegreppet, vårt starkaste kort](#)
[Sveriges folkhögskolor - Krönika: När demokratin blir ett villkor](#)
[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Demokratin lever i det öppna samtalet](#)
[Sveriges folkhögskolor - Krönika: Rösterna som föddes i en korridor](#)

Folkbildningsrådets alla intressanta rapporter

Här finns samtliga rapporter som Folkbildningsrådet gjort – mycket bra sida att gå in på!

[Rapporter - Folkbildningsrådet](#)

Kunskapsbanken

I Kunskapsbanken kan du ta del av kollegors metoder, läsa reportage, intervjuer med forskare, deltagarberättelser och få tips om skolmaterial och fördjupningslitteratur.

[Sveriges folkhögskolor - VÄGEN](#)

Ta del av ny forskning från folkhögskollärare

Nio studerande från forskarskolan för folkhögskollärare presenterar här sina forskningsresultat i inspelade webinarier. Välkommen att ta del av ny kunskap som vuxit fram ur folkhögskolans praktik.

[Sveriges folkhögskolor - Ta del av ny forskning från folkhögskollärare](#)

Passar på att önska er alla en riktigt fin Valborg!

